

Jokiniemen kampusalueen kehittämistä koskevat periaatteet

VD/13931/00.01.04.02/2022

RV/UB/RK-K/AK/JN/KK/EJ

Kärkihanke toteuttaa laajasti kaupungin strategiaa

Vantaan kaupungin kärkihankkeisiin kuuluvaa Oppimiskampus -hanketta on valmisteltu laajassa poikkihallinnollisessa yhteistyössä vuodesta 2020. Hankkeen valmistelun aikana on tuotettu esiselvitys sekä useita vaikutusten arviointeja liittyen mm. Tikkurilan Jokiniemen potentiaaliin kaupungin elinvoiman ja työllisyyden näkökulmasta. Valmistelun myötä alueen visio sekä siihen liittyvät alueen kehittämisen periaatteet ovat selkeytyneet, samoin kuin kaupungin alueelle sijoittuvat palvelut. Kampusalueesta kehittyy **jatkuvan osaamisen ja elinvoiman kehittämisen vahva keskittymä, joka mahdollistaa yritysten sijoittumisen Tikkurilan alueelle.**

Jokiniemen kampushanke toteuttaa laajasti kaupungin strategisia tavoitteita liittyen osaamistason nostamiseen, palveluiden kehittämiseen, hiilineutraaliin rakentamiseen sekä kukoistavien kaupunkikeskusten kehittämiseen. Kaiken kaikkiaan kampushanke nähdään vahvana panoksena tulevaisuuden elinvoiman kehittämiselle tilanteessa, jossa työvoimapula on todellisuutta ja kuntien tehtäväkenttä on muutoksessa. Kunnat ovat ottamassa entistä suurempaa roolia työllisyyden hoidon ja elinkeinopalveluiden järjestäjänä, kuin myös kotouttamisen osalta.

Jokiniemen kampushanke iso askel Vantaan elinvoimalle

Jokiniemen kampuskehittäminen on laaja-alainen hanke, joka voidaan nähdä samanaikaisesti jatkuvan oppimisen koulutuskehityshankkeena, työ- ja elinkeinopoliittisena hankkeena, kaupunki- ja kiinteistökehittämishankkeena sekä innovaatiotoimintaan panostavana hankkeena. Tikkurilan Jokiniemen aluetta, jota on hankevalmistelun aikana kutsuttu Oppimiskampuskeksi, halutaan kehittää hybridikaupunginosana, ja osana laajenevaa Tikkurilan keskustaa. Alueelle sijoittuu oppilaitostiloja, toimi- ja liiketiloja, asumista sekä pysäköintiä.

Yhteensä **kahdeksan korttelin ja yli 100 000 k-m²** kampuskokonaisuus on iso kehitysaskel Vantaan kaupungille sekä Tikkurilan alueen kehitykselle. Kampusalueen sijainti asemanseudulla on poikkeuksellisen kiinnostava ja vetovoimainen logistisesti sekä elinkeinokehittämisen näkökulmasta. Sijaintinsa puolesta alue on yksi yritysten sijoittumisen kärkikohteista Vantaalla sekä pääkaupunkiseudulla.

Vantaan kaupungilla on intressi ja tavoite ohjata Jokiniemen kampusalueen rakentumista ja kehittymistä suuntaan, joka tukee pitkäjänteisesti kaupungin elinvoimaa.

Visiona jatkuvan oppimisen, työllisyyden palveluiden ja korkean osaamisen yritysten yhteistoimintaympäristö

Kampusalue toimii visionsa mukaisesti oppilaitosten, yritysten, kaupungin työ- ja elinkeinopalveluiden sekä kumppaniorganisaatioiden **yhteistoimintaympäristönä** sekä kokeilevana alustana uusille palveluille sekä innovaatiotoiminnalle. Koulutuksen näkökulmasta kampus keskittyy ammatillisen ja jatkuvan oppimisen räätälöityihin palveluihin. Asiakaslähtöisesti räätälöidyillä koulutuspalveluilla haetaan vaikuttavuutta sekä ketteryyttä, jolla vastataan elinkeinoelämän tarpeisiin. Uudenlaiset, asiakaslähtöiset henkilö- ja yritysasiakkaiden palvelumallit voivat toimia kansallisellakin tasolla vaikuttavina kokeiluina, joiden tuloksia voidaan skaalata.

Yritysten liiketoimintaympäristön vahvistaminen

Kampusalueesta on mahdollisuus kehittää Tikkurilaan **uusi yritysten sijoittumisen kärkikohde, joka vetää erityisesti korkean osaamisen yrityksiä.**

Yritysten näkökulmasta oppilaitosten läsnäolo sekä eri toimijoiden tuottamien yrityspalveluiden kokoaminen kampukselle luo kiinnostavan yhteistoimintaympäristön, joka toimii yritysten kasvualustana. Kampusalue avaa niin alueen kuin koko Vantaan yrityksille uuden innovaatiotoiminnan alustan, sekä konkreettisesti uudenlaisen palvelumallin. Tavoitteena on edistää niiden liiketoimintaympäristöä parantamalla henkilöstön osaamisen päivittämistä, vastaten yritysten tarpeisiin. Määrätietoinen ja ennakoiva osaamisen kehittäminen parantaa osaavan työvoiman saatavuutta. Tavoitteena on, että kampus voi tarjota yhteistyömahdollisuuksia ja muuntojoustavia tilaratkaisuja eri elinkaaren vaiheissaan oleville yrityksille. Parhaimmillaan toimiva kampusekosysteemi vahvistaa yritysten kansainvälisen liiketoiminnan kehittymistä.

Kampuksella toteutuvan yritystoiminnan ympäristön ja siihen liittyvien palveluiden kehittäminen vastaa laajasti Vantaan elinvoimaohjelman tavoitteisiin.

Kampus nostaa osaamistasoa ja kehittää kohtaannon ratkaisuja

Kampusalueelle on linjattu sijoittuvan kaupungin palveluista Tikkurilan lukion ja ammattiopisto Varian uudet tilat, Aikuisopiston uudet tilat sekä Kasvupalveluiden tilat.

Kampusalueella tullaan yhteiskehittämään kokonaisvaltaisia **kohtaannon ratkaisuja** uusien toimintatapojen ja sekoittuneen palvelurakenteen avulla, joihin luetaan mm.

- kampuksen koulutuskonsortion tuottamat yrityksille räätälöidyt koulutuskokonaisuudet,
- kasvupalveluiden ja sidosryhmien yhteistyössä tuotetut yritysten liiketoiminnan edistämiseen liittyvät palvelut,
- henkilöasiakkaiden työllisyys-, koulutus- ja urapalvelut, sekä
- kampuksella oppilaitosten ja yritysten kesken yhteiskehittävät TKI- ja startup-toiminnot.

Kaupunki fasilitoi kampukselle sijoittuvan koulutuskonsortion muodostumista. Koulutusyhteistyön tavoitteena on täydentää pk-seudun koulutustarjontaa tarjoamalla yritysten tarpeisiin räätälöityjä kokonaisuuksia, eikä kilpailla esim. tutkintomuotoisten koulutusten kanssa. Tulevina vuosina koulutusyhteistyön kehittämisessä panostetaan toiminnanohjauksen ja digitalisaation lisäksi asiakasnäkökulmasta parhaiten toimivien palveluiden kehittämiseen.

Kampus toimii alustana koulutus- ja yrityspalveluyhteistyölle, ja luo merkittävää lisäarvoa yhteisen digitaalisen palvelualustan kautta.

Ammatillisen ja jatkuvan oppimisen näkökulmasta tärkeimpänä ja innovatiivisena osana kampuksen toimintaa on visioitu koulutuskonsortion kanssa kampukselle sijoittuvaa ns. Oppimistalo –konseptia. Oppimistalo –konseptin mukaisesti muuntojoustaviin tiloihin ovat tervetulleita sekä yksityisen että julkisen puolen koulutusorganisaatiot kaikilta koulutuksen asteilta, yritykset sekä yrityspalvelutoimijat. Oppimistalo –konseptia on yhteiskehitetty tiiviisti syksyn 2022 aikana.

Kaupunki tulee pyytämään koulutuskumppaneilta sitoumuksia Oppimistalo–konseptin ja sen toimintojen jatkokehittämiseen aiesopimusten muodossa (kts. liite 1).

Vision toteuttamista ohjaavat periaatteet

Vision toteutumisen näkökulmasta on tärkeää varmistaa, että Jokiniemen kampusalueelle sijoittuvat toimijat sitoutuvat alueen kehittämisen yhteisiin periaatteisiin, joita ovat **1) kestävyys, 2) yhteistyö ja 3) osallisuus**.

Kestävyyden periaate toteutuu Jokiniemen kampusalueella mm. Resurssiviisauden tiekartan mukaisten tavoitteiden muodossa eli vähähiilisten rakennusteknisten ratkaisujen, energiaratkaisujen sekä viherratkaisujen avulla. Tiivis ja urbaani alue suosii julkisen liikenteen käyttöä. Alueen rakentumista vision mukaisesti ohjataan kaupungin puolelta asemakaavoituksella, tontinluovutuksen ehdoilla sekä mahdollisen alueen tilaoperointimallin kautta, jossa kaupunki voi olla osallisena.

Kampusalueen toimintojen halutaan tukevan kestäväyyden periaatteita myös sosiaalisen ja taloudellisen ulottuvuuksien kautta. Kampusalueen liike- ja toimitiloihin sijoittuvat yritykset tuovat oman osaamisensa kampuksen kohtaannon ratkaisujen kehittämiseen esimerkiksi TKI-yhteistyön kautta, harjoittelupaikkojen muodossa tai avaamalla tilansa osaksi kampuksen oppimisympäristöä. Alue tarjoaa eri elinkaarivaiheissaan oleville yrityksille myös kohtuuhintaisia tiloja.

Toiminnallisesti sekoittunut kampusympäristö tukee toimijoiden välistä yhteistyötä mm. tilojen yhteiskäytön, muuntojoustavuuden ja digitaalisten ratkaisujen muodossa. Kampus voi toimia kokonaisuudessaan oppimisympäristönä sekä kokeiluun kannustavana avoimena innovaatioympäristönä. Alueella varmistetaan, että mm. oppilaitostilat ovat mahdollisimman laajassa yhteiskäytössä. Yhteiskäytön tavoitteena on varmistaa toimijoiden yhteistyö ja törmäyttäminen.

Alueen suunnittelu sekä toiminnan kehittäminen toteutetaan osallistamalla laajasti kampuksen tulevat käyttäjät suunnitteluprosesseihin. Osallisuus halutaan osaksi kampusalueen toimintatapoja ja yhteistoimintaympäristön kulttuuria. Osallisuudella tavoitellaan esimerkiksi käyttäjä- sekä tarvelähtöisempiä tila- ja palveluratkaisuja. Onnistunut osallisuustyö voi myös luoda uudenlaista yhteistyötä ja toimintamalleja alueen sisälle. Osallisuus lisää kuntalaisten ja asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia elinympäristönsä tarjoamiin mahdollisuuksiin.

Alueen rakentuminen ja kumppaneiden sitouttaminen yhteiskehittämiseen

Jokiniemen kampusalueen vaatima asemakaavamuutos tuodaan hyväksyttäväksi kesän 2023 aikana. Kaupunkikonsernin palveluihin liittyvät tilojen tarveselvitykset tuodaan käsittelyyn keväällä 2023 ja hankesuunnitelma syksyllä 2023. Tontinluovutuksen ehtojen valmistelu on käynnistetty ja tavoitteena on, että tontinluovutukseen tähtäävät kilpailutukset voisivat alkaa vuoden 2023 loppuun mennessä jatkuen markkinatilanteen mukaisesti. Alueen infrastruktuurin rakentaminen tulee aloittaa mahdollisimman pian, jotta varsinaisten kortteleiden rakentaminen voisi alkaa 2024 ja ensimmäiset rakennukset voisivat valmistua vuoden 2027 alussa. Alueen rakentumisen vaiheistaminen tullee olemaan välttämätöntä ja suunnitelma tarkentuu hankkeen aikana mm. markkinatilanteeseen mukautuen.

Kampukselle sijoittuvien kumppanien sitouttamiseksi esitetään tehtäväksi kevään 2023 aikana liitteenä 2 olevan luonnoksen mukaiset aiesopimukset, joilla kumppanit sitoutuvat tilahankkeen jatkokehitykseen tulevan investorin johdolla. Sopimusluonnoksen mukaan kaupungilla on oikeus luovuttaa sopimukseen perustuvat oikeutensa investorille tontin luovuttaessaan.

Hankeorganisaation vahvistaminen

Hanketta ohjaa Kasvatuksen ja oppimisen apulaiskaupunginjohtajan vetämä poikkihallinnollinen työryhmä, jonka alla on kolme temaattista linjaorganisaation edustajia osallistavaa alatyöryhmää: 1) Oppimisyhteistyö, 2) Kampusympäristö sekä 3) Elinvoiman edistäminen. Hankkeessa on toistaiseksi yksi kokoaikainen työntekijä (hankepäällikkö) ja vuoden 2023 alusta lähtien kaksi henkilöä. Hankkeen siirtyessä valmisteluvaiheesta toteutusvaiheeseen, tulee resursointi varmistaa ja vahvistaa.

Alatyöryhmät toteuttavat työryhmän ohjauksella niille määritellyjä tehtäviä- ja kehittämiskokonaisuuksia. Alatyöryhmien työn organisointi vaatii jokaiselle valmistelulinjalle päätoimista projektipäällikköä, joka vastaa kyseisen valmistelulinjan suunnittelusta ja toteutuksesta tiiviissä yhteistyössä hankepäällikön, linjaorganisaation sekä sidosryhmien kanssa.

Lisäksi hankekokonaisuus vaatii viestinnän ja osallisuuden asiantuntijaresurssia, vahvaa juridista osaamista sekä taloushallinnon osaamista. Hankeorganisaatio on poikkihallinnollinen ja verkostomainen. Resurssitarpeita on tarkoituksenmukaista tarkistaa ja arvioida hankkeen vaiheen mukaisesti.

Kasvatuksen ja oppimisen apulaiskaupunginjohtaja esittää, että Jokiniemen kampusalueen kehittämistä jatketaan esitettyjen periaatteiden mukaisesti ja kampuskokonaisuuteen kuuluvan Oppimistalon yhteiskehittämiseen liittyvä aiesopimus hyväksytään. Hankkeelle esitetään, perustettavaksi hanketoimisto, joka vastaa sidosryhmäyhteistyöstä, hankehallinnosta, eri valmistelulinjojen toteutuksesta sekä hankkeen viestinnästä. Lisäksi hankkeelle esitetään perustettavan luottamushenkilöistä ja viranhaltijoista koostuvan seurantatoimikunnan, joka nimetään erillisellä päätöksellä.

Hallintosäännön 9. luvun 1 §:n mukaan kaupunginhallitus vastaa kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti kaupungin hallinnon kehittämisestä, henkilöstöasioista, taloudesta, työllisyydestä, edunvalvonnasta, kaavoitus ja maapolitiikasta, elinvoimasta, asuntoasioista, joukkoliikenneasioista ja hankinnoista. Lisäksi kaupunginhallitus on ko. kohdan mukaan toimivaltainen päättämään koko kaupunkia ja kaupunginjohtajan toimialaa koskevista sopimuksista.

Kaupunginhallitus 19.12.2022 § 12

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) kehittää Tikkurilan Jokiniemeen sijoittuvaa aluetta esityksen mukaisesti,
- b) perustaa hanketoimisto toteuttamaan kampuskehitystyötä,
- c) perustaa hankkeelle seurantatoimikunta, joka nimetään erillisellä päätöksellä, sekä
- d) hyväksyä liitteen 1 mukainen Oppimistalo -konseptin tilahanketta koskeva aiesopimus ja valtuuttaa kaupunginjohtaja allekirjoittamaan aiesopimus tilahankkeen kumppanien kanssa sekä tekemään aiesopimukseen vähäisiä teknisiä muutoksia.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Liite 1: Aiesopimusluonnos koskien Oppimistalon tilahanketta
- Liite 2: Jokiniemen kampushanke
- Liite 3: Jokiniemen kampusalueen aluesuunnitelma

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

hankepäällikkö Ulla Boer, 040 640 1971, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi